

УКРАЇНА 01033 Київ
ВУЛ. ПАНЬКІВСЬКА, 5, П'ЯТИЙ ПОВЕРХ
ТЕЛ: 380 (44) 490 71 97
ФАКС: 380 (44) 492 88 59
E-MAIL: admin@km-partners.com
www.km-partners.com

21 серпня 2010 року

Legal Alert VII

Загальні міркування про Податковий кодекс у пропонованій редакції

В попередніх випусках ми приділяли більшу увагу технічним питанням проекту Податкового кодексу. В цьому ж випуску вважаємо за доцільне зупинитися на загальній оцінці проекту, подальших очікуванням щодо Кодексу і міркуваннях, що краще було б робити.

Якщо говорити про Кодекс в цілому – він гірший, ніж чинне податкове законодавство, і обіцяє платникам податків ще більше головного болю і невпевненості, ніж маємо зараз. При цьому навряд чи він забезпечить і значний ріст надходжень до бюджету – щось витискати можна тільки до певної межі, і є враження, що вона вже перейдена. І подальший рух в цьому напрямку призведе вже до зменшення фіскальних надходжень, в тому числі і через згортання підприємницької діяльності в таких умовах.

Над проектом дійсно багато попрацювали порівняно з тією версією, що була прийнята 17 червня. Однак це тільки почин розв'язання проблем, закладених в проект при самому його початку.

Невідпрацьованість проекту досить очевидна навіть щодо визначень, не говорячи вже про блок щодо адміністрування податків. Один з найбільш рекламованих блоків – з податку на прибуток, – знов-таки далекий від обіцяного. Майже зовсім без уваги поки що блок щодо фіскальних функцій митних органів, які собі в Кодексі прописали значно більше порівняно навіть з тим, що відбувається зараз. І це без реальної системи противаг і стримувань, забезпечення інтересів платників податків.

І давайте будемо реалістами, щось путнього від цього проекту навіть при подальшій роботі важко очікувати. Зокрема тому, що була хибною початково закладена в проект концепція – спрямована на надмірну фіскалізацію і поширення повноважень контролюючих органів до безмежжя. Те, що робилося зараз, – лише спроба усунути найбільш явні хиби і запропонувати принаймні дешицю для бізнесу. Іншими словами, щоб було не таке велике погіршення, як могло бути.

Однак чи це мета Податкового кодексу? Погіршення сьогоденного стану?

Власне, саме прийняття і запровадження документу такого значення – це певний шок для і економіки, і для державних органів теж. Змін багато, їх засвоєння потребує сил і ресурсів, відволікає від іншої роботи.

І тому виникає питання, а воно того варте?

Якщо брати чинну версію, навіть із деякими подальшими очікуваними змінами, то мабуть що ні. Ці зусилля не будуть виправданими з погляду наслідків ані для бізнесу, ані для держави. Станом на сьогодні проект Податкового кодексу все ще залишається скоріше погіршеним варіантом чинного законодавства. Тож до якого прориву чи суттєвої зміни на краще він може привести?

Дійсні можливості для здійснення таких важливих кроків, як податковий кодекс, виникають рідко. І не хотілося б, щоб цей шанс був втрачений як шанс для підтримки змін в економіці і в Україні в цілому на краще. Однак, досягти цього можна лише у разі «повного перезавантаження» проекту і відпрацювання нового проекту в першу чергу на концептуальному рівні – відповісти на питання і погодити чого і як ми очікуємо. А вже тоді робити безпосередню роботу по виписці технічних положень.

Наразі досить скептично ставимося до такої роботи, як робота в таблицях з наявним проектом і зміна окремих положень, – це гаптувати дірки на старому одязі. Чи, може, приклад, як з машиною: на певному етапі її простіше замінити на іншу, ніж лаштувати і ремонтувати – від цього вона новою не стане.

Тому найбільш слушним кроком вбачали б повернення до відпрацювання концептуальних основ і забезпечення ясності спочатку на концептуальному рівні. Це могло б бути зроблено, наприклад, розробкою і затвердженням спочатку концепції Податкового кодексу. Такий документ міг би вказати пріоритети, поставити завдання. А написання власне кодексу було б тоді наступним технічним завданням. Тож перед тим, як бігти, може варто визначитися куди і навіщо бігти?

З повагою,
КМ Партнери